

بهاران خجسته باد

کانون پناهندگان سیاسی ایرانی در برلین فرا رسیدن نوروز و آغاز سال ۱۴۰۲ را به همه تبعیدیان، پناهجویان، پناهندگان و مهاجران ایرانی و افغانستانی تبریک میگوید. امیدواریم که این سال با سلامتی، موفقیت و زندگی راحت تر برای همه همراه باشد.

کنترل پاندمی کرونا در سال گذشته، بدتر شدن فضای سیاسی و اجتماعی در افغانستان و برآمد جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی در ایران و پی آمد های آن در خارج از کشور بویژه در آلمان و برلین فعالیت های ما را دچار تغییرات جدی کرد. همزمان اما ما شاهد افزایش عمومی تعداد پناهجویان تازه وارد در آلمان بویژه از ایران و افغانستان بودیم!

در سال گذشته گریز از جمهوری اسلامی ایران همچنان ادامه داشت: ۶۳۲۲ ایرانی، بیش از دوبرابر نسبت به سال پیش از آن، در آلمان تقاضای پناهندگی دادند، که نشان دهنده استمرار فشارهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جنسیتی بر مردم ایران است. علاوه بر آن در این سال ۳۶۳۵۸ افغانستانی متقاضی پناهندگی در آلمان بودند. بویژه پس از قدرت گیری طالبان در این کشور موج فرار از این کشور افزایش چشمگیری پیدا کرده است. در سال آتی وضعیت پناهجویان ایرانی و افغانستانی و در کنار آن دیگر پناهجویانی که در ترکیه، یونان و "راه بالکان" وضعیت بسیار نامناسبی دارند بعنوان یکی از مسایل جدی ما باقی خواهند ماند. در سال ۲۰۲۲ در مجموع ۲۱۷۷۷۴ پناهجوی جدید در آلمان تقاضای پناهندگی دادند که حدود ۴۵ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۱ است. پناهندگان دو کشور ایران و افغانستان حدود ۲۰ درصد کل پناهندگان آلمان را در سال گذشته رقم زدند.

وضعیت اسفبار حقوق بشر و نقض سیستماتیک آن در ایران، همچون ۴۴ سال گذشته، در سال پیش نیز ادامه یافت. برگزاری بی دادگاهها و صدور احکام ظالمانه علیه مخالفین، منتقدین و دگراندیشان، سرکوب، ضرب و شتم و شکنجه زندانیان، اعدام های پر شمار، سلب سیستماتیک حقوق زنان، دانشجویان، کارگران، جوانان، معلمان، اقلیتهای ملی و قومی و جنسیتی و دینی.... و بی کفایتی و درماندگی به اصطلاح مسئولان در برابر مسائل اقتصادی-معیشتی و بلایای طبیعی و زیست محیطی، همه و همه نشان دهنده آن است که تثبیت حقوق دموکراتیک در این سیستم میسر نیست و هم از اینروست که برای بسیاری راهی جز ترک کشور باقی نمی گذارد.

جنبش زن، زندگی، آزادی، که شروع آن با کشته شدن زن جوان کرد ژینا (مهسا) امینی در تهران بعثت بدحجابی بود، ایران و زندگی ما در تبعید یا خارج از کشور را وارد دوره جدیدی کرده است. جدا از آن روابط بین المللی نیز با رژیم حاکم بر ایران در این چند ماهه دچار نوسانات شدیدی شده که نمی توان به سادگی آینده آن را پیش بینی کرد. مردم معترض در ایران و در صف نخست آن زنان، اقلیت های سرکوب شده ملی، جنسی-جنسیتی و جوانان، بوضوح و محکم خواهان تغییر سیستم سیاسی-اجتماعی در ایران هستند. اوج همبستگی بی نظیر نه تنها ایرانیان در خارج از کشور بلکه مردم و مقامات بسیاری از کشورهای جهان را توانستیم در تظاهرات بیش از هشتاد هزار نفر در برلین و هزاران تجمع، گردهمایی و تظاهرات های بزرگ و کوچک در ده ها کشور جهان ببینیم. خواست های محکم ایرانیان و ایرانی تبارهای کشورهای مختلف بر دولت ها و مجامع عمومی کشورهای محل زندگی خود برای همبستگی با مردم معترض در ایران، برای فشار بر رژیم حاکم بر ایران، محکومیت روشن کشتارها، اعدام ها، شکنجه، دستگیری ها و... بعنوان برگی زرین و به احتمال یگانه ای از مبارزات خستگی ناپذیر ایرانیان برون مرزی، بویژه زنان و جوانان ثبت خواهد شد.

آنچه اما در سال گذشته قابل توجه بود افزایش حرکت های اعتراضی در ایران است: اعتصابات بی شمار کارگران، اعتراضات گاه روزانه اقشار مختلف چه اقتصادی-معیشتی و چه سیاسی-اجتماعی نشانگر اوضاع ناپسندانگیز کشور است،

Reuter Str.52
12047 Berlin

www.iprberlin.com

vereiniranischerfluechtlinge@gmx.de

Tel: 030.62981530
Fax: 030.62981531

Berliner Bank AG * IBAN DE11 1007 0848 02076610 00 BIC DEUTDE33 110

جواب رژیم در بیشتر مواقع سرکوب، ارباب و زندان بوده است، و در بسیاری از مواقع اعمال انتقامی، مثلاً در پی جنبش ژینا، نسبت به افسار معترض که آخرین آنها حملات شیمیایی به مدارس دختران در چندین شهر، گرفتن اعترافات اجباری از معترضین حتی نوجوانان و یا ممنوع کردن معامله برای افراد سرشناس مدافع جنبش در کشور است. با شروع جنبش ژینا و همبستگی بین المللی با آن روابط ایران با اروپا و غرب، بویژه آلمان، با تنش های جدی مواجه شده: برجام عملن پی گیری نمی شود، روابط اقتصادی کاهش یافته، نه تنها مردم و جوامع مدنی بلکه بسیاری از پارلمان ها، دولتها و سیاستمداران چه در قدرت و چه در اپوزیسیون کشورهای مختلف خواهان فشار بیشتر بر رژیم حاکم بر ایران هستند و تحریم ها روز به روز بیشتر می شوند، هم بعلت سیاست های سرکوبی و اعدام ها در ایران و هم بعلت فرستادن ادوات جنگی به روسیه. هرچند همه دریچه ها کاملاً بسته نشده اند ولی می توان تشخیص داد که این جمهوری اسلامی است که بدنبال مذاکرات با غرب و کشورهای همسایه، بویژه مذاکرات برجام است تا در سیاست های وحشیانه خود درون کشور کوتاه نیاید ولی در روابط بین المللی نرمش هایی نشان دهد.

وخامت وضعیت حقوق بشر در ایران هیچ تغییر معنا داری نکرده است. رژیم ایران تقریباً هر فعالیت جدی نیروهای دگر اندیش را از خارج هدایت شده و نافی امنیت کشور خوانده و آن را سرکوب و یا در نطفه خفه می کند. در برابر اعتراضات متنوع و گاه روزانه مردم جواب رژیم بیشتر کردن قوانین خشن و سرکوبی و بکار گرفتن دوباره نیروهای آزموده شده و مصمم در بکارگرفتن خشونت بیشتر است. رهبر این رژیم در پی احضار "خدای دهه شصت" به این زمان است. باید توجه داشت که نزدیک به ۵۰۰ نفر در جریان جنبش ژینا کشته و حدود ۲۰۰۰۰ تن دستگیر شدند. مانورهای بعدی رژیم ایران همچون "عفو" البته با نوشتن توبه نامه، چیزی جز سعی در عادی نشان دادن اوضاع به جهان و احیاناً دادن "نرمشی" برای گرفتن امتیازات نیست. ترفند جدید دولت برای "ایجاد تسهیلات" برای بازگشت ایرانیان به کشور نیز چیزی جز سعی برای ایجاد شکاف میان صفوف معترضان بی شمار ایرانی در خارج از کشور نیست. این امر وظیفه نهادهای مدنی - سیاسی و مدافع حقوق بشر از جمله کانون پناهندگان سیاسی را در پیگیری وضعیت فعالین دگراندیش دوجندان کرده است. فشار و تبعیض مضاعف نسبت به شهروندان افغانستانی مقیم ایران متأسفانه در سال گذشته نیز ادامه یافته است، حتی پس از قدرت گیری طالبان اخراج سیستماتیک افغانستانی ها از ایران ادامه دارد.

در خارج از کشور رژیم ایران سیاست های تهاجمی به مخالفین همچنان در دستور کار رژیم است، هرچند از بعد از جنبش ژینا در خارج از کشور شاهد پاکبازی شبکه های اعتراضی جدیدی از سوی ایرانی ها یا ایرانی تبارها بویژه زنان و جوانان هستیم و لابی های طرفدار رژیم ایران در موضوعی کاملاً ضعیف اند، ولی تهدیدها، اقدام به آدم دزدی و یا از بین بردن مخالفین همچنان در دستور کار رژیم و دست های درازش در خارج از کشور است. در همین رابطه و بویژه پس از شروع قیام ژینا چندین تعرض به تجمعات اپوزیسیون، بویژه در برلین، انجام گرفت که با واکنش هایی از سوی مطبوعات آلمانی مواجه شد. بنا بر گزارشات چندین پرونده در این رابطه در دست مقامات قضایی آلمان در جریان پیگیری اند. بوضوح می توان دید که رژیم ایران از شهروندان دوتابعیتی بعنوان گروگان برای معامله با دیگر کشورها استفاده می کند، برای دو تن از آنها یکی از آلمان و دیگری از سوئد حکم اعدام صادر شده است. در همین رابطه نمایندگان کانون چندین بار با مسئول حقوق بشر آلمان ملاقات داشتند. در تابستان سال ۲۰۲۲ در استکهلم سوئد یکی از دست اندرکاران کشتار زندانیان سیاسی ایران در تابستان ۱۳۶۷ که با تلاش نیروهای اپوزیسیون و بویژه زندانی سیاسی همان زمان به جرم جنایت جنگی و قتل عمد دستگیر شده بود، محکوم شناخته شده و به حبس ابد محکوم شد. دادگاه سوئد بویژه به نقش امران این جنایت پرداخت و دادستانی سوئد زندان گوهردشت در ماه های مرداد و شهریور ۱۳۶۷ را "کارخانه کشتار" نامید. این دادگاه و حوادث حول و حوش آن به یکی از مهمترین مسائل نیروهای اپوزیسیون، بویژه دادخواهان، تبدیل شد. دادگاه تجدیدنظر از ژانویه سال جاری شروع شده و انتظار می رود رای آن در اواخر سال جاری یا اوائل سال آینده اعلام شود.

در سال گذشته مقاومت علیه این ناملایمات و تلاش برای بهبود وضعیت پناهندگان ایرانی و افغانستانی مقیم برلین، برای کانون پناهندگان و دیگر نهادهای مدافع حقوق پناهندگان و حقوق بشر، چون گذشته در اولویت قرار داشت: بیشتر شدن تعداد پناهجویان از طرفی و ورود نزدیک به یک میلیون آواره جنگی از اوکراین بسیاری از شهرهای آلمان و بویژه برلین

Reuter Str.52
12047 Berlin

www.iprberlin.com

vereiniranischerfluechtlinge@gmx.de

Tel: 030.62981530
Fax: 030.62981531

Berliner Bank AG * IBAN DE11 1007 0848 02076610 00 BIC DEUTDE33 110

را با مشکلات متعددی مواجه کرده است. خواب گاه های نامناسب، طولانی شدن مدت برای ثبت کردن تازه واردین، بموقع بیمه نشدن این افراد و کمبود شدید آپارتمانهای مناسب بویژه برای قشر کم درآمد از مشکلات بزرگ سال گذشته بودند. علاوه بر پناهجویان تازه وارد ایرانی و افغانستانی، در پی شروع جنگ در اوکراین تعداد قابل توجه ای از دانشجویان و ایرانی های مقیم این کشور نیز مجبور به گریز شدند که برای آنان نیز می بایستی چاره جوئی می شد. پی گیری این مسائل و پخش اخبار مهم و موثق برای پناهجویان از سوی دیگر از کارهای مهم کانون بود، که بسرعت از طریق کانال های مختلف، بویژه فضاهای مجازی در اختیار فارسی و دری زبانان قرار می گرفت. از مهمترین کارهای کانون پس از آغاز جنبش ژینا بیابیه و خواست مشترک با سازمان سراسری پرو آژول و شورا های پناهجویان در همه ایالت های آلمان برای قطع اخراج پناهجویان رد شده ایرانی بود که بسرعت مورد موافقت دولت فدرال و حکومت های ایالتی آلمان قرار گرفت.

سیاست های پذیرش پناهجو در آلمان سخت شده اند. اگر از استثنای پناهجویان افغانستانی و سوریه ای که اکثریت آنها کنترل شده به آلمان وارد می شوند، بگذریم، پناهجویان زیادی امکان ورود به آلمان را نداشتند. نظامی تر کردن مرزهای اروپا و پاندمی دلائل اصلی این امر بودند. با وجود آمار وحشت آور پناهجویان کشته شده در مرزهای آبی اروپا مسئولین سیاسی این قاره در صدد هرچه بیشتر نظامی کردن مرزهای خود هستند. وضعیت اکثر اردوگاه های تجمع پناهجویان در شمال آفریقا، در یونان، در کشورهای شرق اروپا برای پناهجویان اسف انگیز و غیر انسانی است. در سال گذشته حملات به مکان های اقامت پناهجویان در آلمان نسبت به سال قبل تر افزایش چشمگیری داشت. ناگفته نماند که مقاومت هایی جدی نیز علیه این تصمیمات و "سخت گیری" ها، بویژه علیه این سیاست ها در برلین و دیگر شهرهای آلمان صورت گرفت و چندین تجمع و تظاهرات در برلین برگزار شد، که کانون پناهندگان هم از سازمان دهندگان آن ها بودند.

در سال گذشته هم در ایالت برلین و هم در سراسر آلمان قول هایی برای بهبود وضعیت پناهجویان، بویژه کسانی که چند سال است در این کشور هستند و یا "تحمل" می شوند (دارندگان به اصطلاح دولدونگ) یا آسانتر شدن کسب تابعیت و یا پیوستن خانواده، داده شده است. پی گیری این وعده ها و همچنین دیگر خواست های محلی و یا سراسری در دستور کار کانون است.

از اوت سال ۲۰۱۰ با توافق سنات برلین مشاوره پناهجویان و افغانستانی های مقیم برلین نیز به عهده کانون گذاشته شد و کانون از آن تاریخ به مرکز مشاوره ایرانیان و افغانستانی های مقیم برلین تبدیل شد. مراجعه افغانستانی های مقیم برلین به کانون نسبت به شروع این پروژه افزایش مداومی داشته است. بخش مهمی از پناهجویان جدید در سال گذشته را افغانستانی ها و بویژه جوانان تنها تشکیل می دهند و این امر سبب افزایش فعالیت در این حوزه از کار ما شده است. خوشبختانه در چند سال گذشته نهادهای تازه ای برای افغان ها در برلین برای مشاوره پناهجویان به جمع نهادهای مشاوره ای - اجتماعی اضافه شدند که سبب راحت تر شدن زندگی روزانه برای تعداد بیشتری از پناهجویان و پناهندگان افغان شده است.

در سالی که گذشت کانون در همکاری با دیگر نهادهای مهاجرتبار و مدافعان پناهجویان چندین کنفرانس و جلسه تخصصی برای بهبود وضعیت آنان سازماندهی و برگزار کرد. تعداد ایرانی ها و افغانستانی های برلین افزایش جدی پیدا کرده و این امر به نوبه خود باعث افزایش کار کانون شده است.

در رابطه با دیگر فعالیتهای کانون می توان به ادامه همکاری در اولین مجمع علیه هموفوبی و اولین شورای مهاجران در سال گذشته اشاره کرد. در این سال ما و دیگر نهادهای مشاوره پناهجویان و مهاجرین چندین نشست در میان خود و یا با متخصصین داشتیم. همکاری در شورای پناهندگان برلین نیز همچنان به طور موثر ادامه دارد. همچنین نمایندگان کانون بطور مستمر در شبکه های کار و تحصیل برای جوانان پناهجو، شبکه مراقبت از کیفیت مصاحبه ها و آمادگی برای متقاضیان پناهندگی و نشست های سراسری آموزگاران فارسی زبان در آلمان و اروپا شرکت دارند. شبکه برلینی علیه اخراج پناهندگان افغان که در پی قدرت گیری طالبان به فعالیت برای پذیرش بیشتر پناهجویان تغییر کرد همچنان فعال است.

در سال گذشته کمک به پناهندگان و پناهجویان ایرانی و افغانستانی مقیم برلین و همراهی آنان در ادارات و موسسات همچنان مهمترین عرصه کار ما بوده است، همراهی حدود ۱۴۰ نفر در ادارات و موسسات مختلف، حدود ۱۱۰۰ مشاوره حضوری، شامل حدود ۱۶۰ مشاوره برای آمادگی تقاضای پناهندگی و مسائل مرتبط با آن، ۱۸۰۰ مشاوره تلفنی در برلین و حدود ۳۰۰ مشاوره تلفنی برای خارج از برلین و سازماندهی کورس زبان و گروه های خودیار در ماه هایی که این امکان موجود بود و حضور نمایندگان کانون در محل های زندگی پناهجویان، گویای بخشی از فعالیتهای روزانه ما در سال گذشته است. مشاوره و کمک از طریق پست الکترونیکی در این سال به حدود ۸۰۰ مورد رسید. این مهم بدون همکاری داوطلبانه بسیاری از یاران و همکاران کانون ممکن نبود. از همه همراهانمان در سال گذشته متشکریم.

کانون با پروژه های متعددی برای تسهیل هر چه بیشتر مشارکت و همپیوندی ایرانیان و افغانستانی ها در جامعه جدید فعالیت می کند. پروژه زنان، پروژه مدرسه فارسی، کلاسهای متعدد یادگیری زبان آلمانی و آشنایی با کشور آلمان، مشاوره برای تحصیل، کاریابی و ... از یک سو و جلسات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و همکاری منظم و مداوم کانون با دیگر نهادها، احزاب و سازمانهای آلمانی و غیرآلمانی از سوی دیگر، گوشه هایی از فعالیتهای سال گذشته کانون است. علاوه بر این به علت مشکل تر شدن پیدا کردن خانه مناسب، بویژه برای پناهجویان و پناهندگان، کارگروه ویژه ای در این رابطه در شورای پناهندگان برلین تشکیل شده که نماینده کانون نیز در آن شرکت دارد. حضور دانشجویان ایرانی در برلین قابل توجه است. مشاوره با بسیاری از آنان در موارد مختلف در سال گذشته از فعالیتهای کانون بود. **دو پروژه جدید** در سال گذشته داشتیم، اولی در همکاری با موسسه آموزشی "آینده زنان" برای مشاوره تحصیلی و کاریابی و دومی پروژه راه یابی به شغل های اجتماعی همچون پرستاری، مددکاری یا مربی کودکان همراه با سه نهاد دیگر. در سازماندهی چهارمین کنفرانس سالانه نهادهای مهاجر تبار و مدافع پناهجویان در برلین کانون فعالانه شرکت داشت.

در مورد وضعیت تابعیت ایرانی ها در آلمان در سال گذشته شاهد موانع بوروکراتیکی، بویژه در مورد داشتن کار ثابت و نوع اقامتی که متقاضیان داشتند و بویژه سخت تر شدن چک امنیتی متقاضیان بودیم که در نشست های متعدد با مسئولین ادارات بخش ها، مسئول امور مهاجران در برلین و نمایندگان احزاب در پارلمان برلین آنها را مطرح و برای رفع آنها پیشنهاد های مشخصی ارائه کردیم. مشکل تر شدن آوردن خانواده از ایران و افغانستان و چگونگی صدور ویزای مخصوص در این رابطه از دیگر موضوعات کاری ما و مقامات رسمی ادارات بود. بعلت پاندمی و بسته بودن راه ها بسیاری از دانشجویان و یا کسانی که مسئله پیوند خانوادگی داشتند، نتوانستند به موقع وارد آلمان شوند. مشاوره های چندان برای تسهیل این موارد داشتیم.

نمایندگان کانون در این سال در جلسات عمومی، در مصاحبه های مطبوعاتی و از طریق رسانه های ایرانی محلی یا سراسری در توضیح قوانین و امکانات جدید به جامعه ایرانی فعال بودند. خروج اجباری بسیاری از فعالان سیاسی از ایران و اقامت آنها در ترکیه، یونان، شمال عراق و یا در کشورهای "جاده بالکان" ابعاد جدیدی از کار را برای کانون در پی داشت. انبوهی از جلسات، مصاحبه ها، گزارش ها و نشست ها با مسئولان احزاب و نهادهای دولتی و غیردولتی، و همچنین شرکت منظم در جلسات نهادهای حقوق بشری، پناهندگی و مهاجرین، موقعیت هایی بوده اند که به واسطه آنها دست اندرکاران و افکار عمومی با خواست ها و مشکلات ایرانیان و افغانستانی های مقیم برلین آشنایی بیشتری پیدا کنند و خواست های آنان مورد بررسی قرار گیرند.

برشمردن این نکات مانع از آن نمی شود که به مشکلات بزرگی که با آنها روبرو هستیم اشاره ای نکنیم. به عنوان نمونه بودجه مدرسه فارسی کانون از ابتدای سال ۲۰۰۷ کاملاً قطع شده است، ولی در سال گذشته علاقه به یاد گیری در میان کودکان بیشتر شد و ما در سه مکان در برلین کورس های خود را ارائه دادیم، که در بسیاری از ماه ها آنلاین انجام گرفت. با تمام این مشکلات در سال گذشته برنامه ها و دوره های متعدد و جدیدی بویژه برای تازه واردین ایرانی و افغانستانی، زنان و همچنین مشاوره حقوقی رایگان برگزار شدند. به علت تعداد زیاد مراجعین، کانون به همکاران

افتخاری برای همراهی پناهجویان بعنوان مترجم نیازمند است و دست کمک به سوی کسانی دراز می کند که چند ساعتی در هفته وقت داشته و به زبان های آلمانی و فارسی یا دری مسلط باشند. وبسایت و فیس بوک کانون در سال گذشته نیز مورد استفاده قابل توجهی قرار گرفت. اخبار و گزارشات مهم پناهندگی و مهاجران و گزارشات فعالیت های کانون در شبکه های مجازی برای عموم قابل دسترسی هستند. شروع قیام ژینا در ایران و همبستگی گسترده در خارج از کشور با آن، انتشار اخبار جدید مربوط به آن و وضعیت جدید در افغانستان به زبان فارسی-دری، مراجعه به کانال های مجازی کانون را بسیار افزایش داد.

علاوه بر وظایف روزانه فوق، کانون پناهندگان فعالانه علیه نقض روزانه و سیستماتیک حقوق بشر در ایران، که عامل اصلی فرار و آواره گی پناهندگان ایرانی است، فعالیت کرده و در سطوح مختلف سعی در برجسته کردن آن در مجامع ایرانیان و جوامع بین المللی، بویژه در رسانه های عمومی آلمانی، داشته و در این راستا حرکات اعتراضی متعددی را راسا و در بسیاری موارد در همکاری و اتحاد با دیگر نهادها، سازماندهی کرده است. این فعالیت ها در برلین بویژه پس از شروع قیام ژینا دارای ابعاد ویژه ای شدند و شبکه های متعددی بویژه از سوی زنان و جوانان پا گرفته اند که گاه شبانه روز در میدین و مراکز بزرگ شهر گردهمایی های بی شماری را سازماندهی می کنند.

پناهندگان، تبعیدیان و مهاجران ایرانی،

امیدواریم که مبارزات مردم ایران برای دموکراسی، آزادی و برابری روزی به ثمر نشیند و مردم کشورمان بهاران را در ایرانی دموکراتیک جشن بگیرند.

کانون پناهندگان سیاسی ایرانی- برلین

(مرکز مشاوره برای ایرانیان و افغانستانی های مقیم برلین)

(مارس ۲۰۲۳ - فروردین ۱۴۰۲)

Reuter Str.52
12047 Berlin

www.iprberlin.com

vereiniranischerfluchtlinge@gmx.de

Tel: 030.62981530

Fax: 030.62981531

Berliner Bank AG * IBAN DE11 1007 0848 02076610 00 BIC DEUTDEDB 110

